

Rapport

Projectnummer: 51002886

Referentienummer: NL21-648800269-4262

Datum: 02-09-2021

Verkennd natuuronderzoek Overhoeken te Assendelft

Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Concept

OBAN p/a AM Ontwikkeling B.V.
Postbus 4052
3502 HB UTRECHT

Verantwoording

Titel Verkennd natuuronderzoek Overhoeken
te Assendelft

Subtitel Een oriënterend onderzoek in het kader
van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer 51002886
Referentienummer NL21-648800269-4262
Revisie C1
Datum 02-09-2021

Auteur Luca Prins
E-mailadres Luca.prins@sweco.nl

Gecontroleerd door Hans Jaspers
Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Kader van het onderzoek	5
1.3 Ligging plangebied	5
1.4 Voorgenomen activiteiten	6
2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	7
2.1 Toetsingskader	7
2.2 Inventarisatie	8
2.3 Analyse van de mogelijke effecten	8
2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten	14
3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming	16
3.1 Toetsingskader	16
3.2 Methode	18
3.3 Voorkomende ecotopen	19
3.4 Vogels	20
3.5 Planten.....	21
3.6 Vleermuizen	21
3.7 Overige zoogdieren	22
3.8 Amfibieën en reptielen.....	23
3.9 Vissen	24
3.10 Ongewervelden.....	24
4 Natuurbeleidskaders	25
4.1 Toetsingskader	25
4.2 Natuurnetwerk Nederland.....	25
4.3 Gebieden buiten het NNN	26
4.3.1 Ganzenfoerageergebied	26
4.3.2 Bijzonder Provinciaal Landschap (habitat voor weidevogels)	27
4.4 Gemeentelijk beleid	28
5 Conclusies.....	30
5.1 Wet natuurbescherming	30
5.2 Natuurbeleidskaders.....	31
Referenties	32

Samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van conclusies, voortkomend uit het verkennend natuuronderzoek.

Tabel 2. Samenvatting conclusies

Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden	Mogelijk	AERIUS berekening en nader effectenonderzoek stikstof gebruiksfase	Mogelijk vergunning

Wet natuurbescherming: soortbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Vogels	Algemene broedvogels: mogelijke verstoring vogels broedend in ruigte of akkerland	n.v.t.	Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart - augustus), of anders uitvoeren broedvogelinspectie voorafgaand aan werkzaamheden, of voor broedseizoen starten met versturende werkzaamheden
Planten	Geen	n.v.t.	Zorgplicht
Vleermuizen	Mogelijk verstoring vliegroutes (Artikel 3.5, lid 2)	Onderzoek naar potentiële vliegroutes	Indien vliegroutes aanwezig zijn, is het aanvragen van een ontheffing Wnb en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen nodig.
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijke verstoring leefgebied hermelijn, bunzing (Artikel 3.5, lid 2)	Onderzoek naar gebruik plangebied door kleine marterachtigen	Mogelijk is het aanvragen van een ontheffing Wnb en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen nodig.
Amfibieën en reptielen	Geen	n.v.t.	Plaatsen paddenschermen voorafgaand aan de werkzaamheden. Zorgplicht
Vissen	Geen	n.v.t.	Zorgplicht
Ongewervelden	Geen	n.v.t.	Zorgplicht

Natuurbeleidskaders	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Gebieden buiten het NNN	Mogelijk effect op kernwaarden BLP	Nader onderzoek effecten	Mogelijk mitigerende en compenserende maatregelen
Gemeentelijk beleid	Geen	n.v.t.	Natuurinclusief bouwen en inrichten (niet verplicht)

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen om in totaal 250 nieuwe woningen te realiseren op de locatie Overhoeken te Assendelft, provincie Noord-Holland. Overhoeken omvat twee deelgebieden; de 'Westelijke hoek' en de 'Oostelijke hoek'. Het voorliggend verkennend natuuronderzoek is uitgevoerd om een eerste inzicht te krijgen in de (mogelijke) effecten van deze werkzaamheden op beschermde flora en fauna en beschermde natuurgebieden.

1.2 Kader van het onderzoek

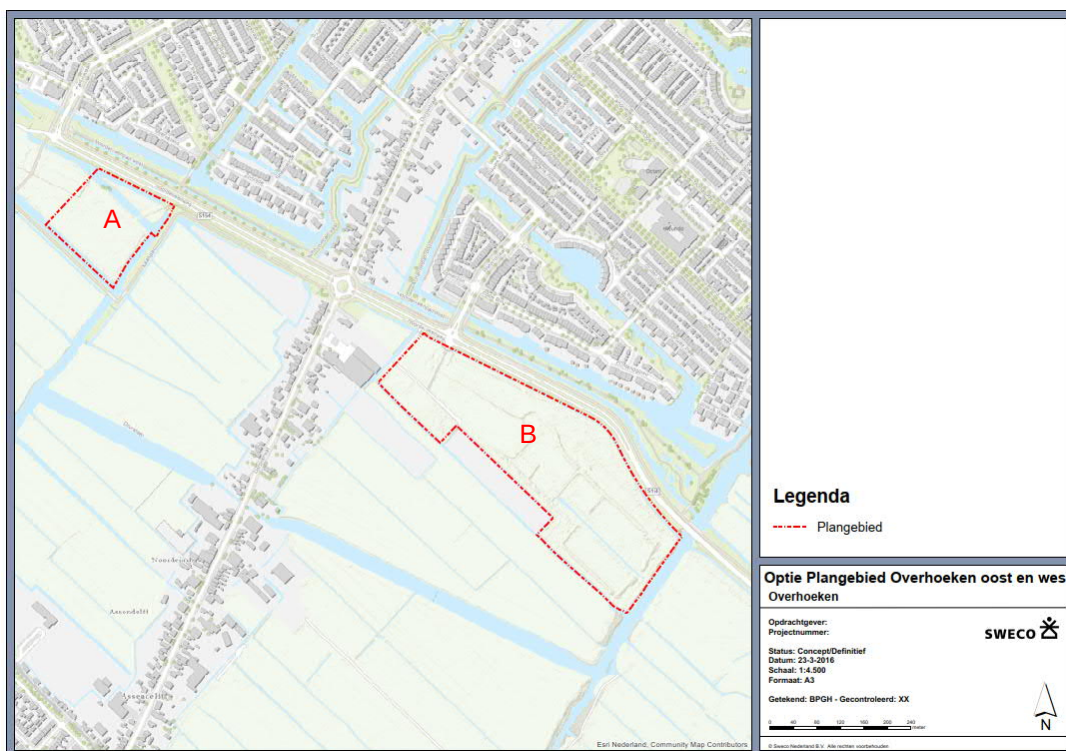
Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
 - Houtopstanden
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Gebieden buiten het NNN zoals habitat voor weidevogels en ganzenfoerageergebieden.
- Gemeentelijk beleid

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen. In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.3 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen in Assendelft, provincie Noord-Holland. Het projectgebied bevindt zich ten oosten van Beverwijk en ten noordwesten van Zaanstad. De locatie Overhoeken bevindt zich aan de Noorderveenweg ten zuiden van de wijk Saendelft in Assendelft (Figuur 1). De werkzaamheden met betrekking tot de aanleg van de nieuwe woningen zullen uitgevoerd op twee locaties aan weerszijden van de Dorpsstraat. Locatie A, de Westelijke hoek, is een oud agrarisch perceel aan een watergang, waar met de ontwikkeling van Seandelf grond is onttrokken. Sinds 2015 is de watergang aan de zuidkant verbreed en heeft het terrein braak gelegen. Locatie B, de Oostelijke hoek, is een actief agrarisch perceel, welke aan de zuidkant grenzend is aan een aantal volkstuintjes.

Figuur 1. Topografische ligging plangebied (rood omlijnd) met locatie A, de westelijke hoek en locatie B, de oostelijke hoek.

1.4 Voorgenomen activiteiten

De uit te voeren werkzaamheden, om 70 woningen te realiseren in locatie A, en 180 woningen in locatie B, bestaan uit bouwrijpmaken, woonrijpmaken, bouw van de woningen en aanleg groen-, water en verkeerstructuur. De bebouwing zal maximaal 11,5 meter hoog zijn. De watergangen welke aanwezig zijn binnen het plangebied zullen worden gedempt. De bomenrij langs de watergang ten oosten van het plangebied (Locatie B) zal behouden blijven.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden is geregeld in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb), en een vergunningplicht voor projecten die significant negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure. De provinciale beleidsregels stikstof geven hier een nadere inhoudelijke invulling aan.

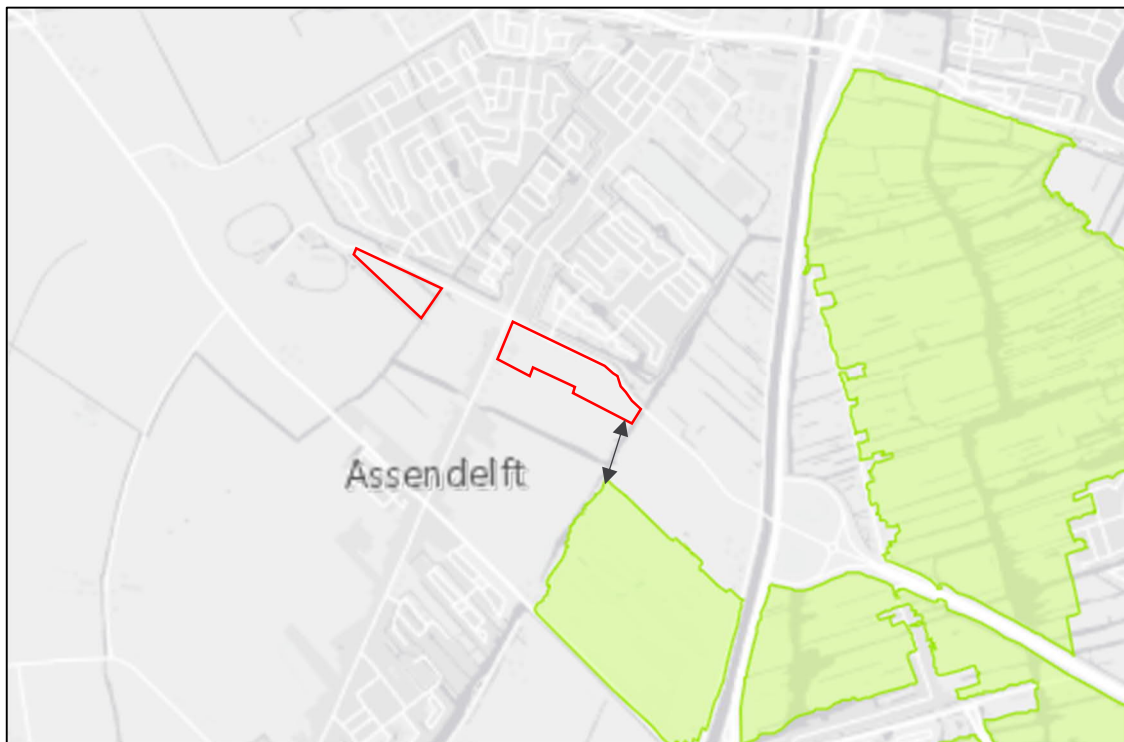
In de navolgende paragrafen is verkend of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden op basis van de ligging van het plangebied en reikwijdte van effecten. Indien op basis van deze verkenning effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten kunnen de volgende vervolgstappen aan de orde zijn:

- Voortoets geeft een aanwijzing over de mogelijke negatieve effecten van een plan of project op Natura 2000-gebieden. Uit de voortoets volgt ook welke vervolgstappen nodig zijn. Soms blijkt uit de voortoets dat er zeker geen significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden zijn. Dan is er geen vergunningplicht en de initiatiefnemer hoeft verder niets te doen. Als er wel mogelijke significant negatieve effecten zijn volgt passende beoordeling.
- Passende beoordeling: beoordeling of significante gevolgen van het plan of project zijn uit te sluiten rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. In een passende beoordeling mag rekening gehouden worden met mitigerende maatregelen. Als significante gevolgen niet zijn uit te sluiten volgt ADC-toets.

- ADC-toets: Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is Dwingende redenen van groot openbaar belang en in Compensatie is voorzien.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan' is. Dit Natura 2000-gebied omvat een groot deel van de polders ten oosten van Assendelft en is op een afstand circa 250 meter ten zuiden van het plangebied gelegen. Dit Natura 2000-gebied bevat drie stikstofgevoelige habitattypen, namelijk Vochtige heiden (habitattype H4010B), Veenmosrietlanden (habitattype H7140B) en Hoogveenbossen (habitattype H91D0). De habitatrichtlijnsoorten welke voor dit gebied zijn aangewezen zijn: bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149), meervleermuis (H1318), noordse woelmuis (H1340).

Figuur 3. Ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied Polder Westzaan ligt op een relatief kleine afstand (250 meter) van het plangebied. De externe werking van geluid, licht en trilling reikt enkele honderden meters ver. Gelet op de afstand van het plangebied tot aan Polder Westzaan zijn directe effecten, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring, op voorhand uitgesloten. Om een indicatie te krijgen van mogelijke effecten, is gebruik gemaakt van de effectenindicator van het ministerie van LNV. Bij de toetsing van mogelijke effecten is als activiteit 'woningbouw' gebruikt (figuur 4).

Storingsfactor	1	2	7	8	13	14	15	16	17
Vochtige heiden	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Ruigten en zomen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
Overgangs- en trilvenen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
*Hoogveenbossen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■
*Noordse woelmuis	■	■	...	■	...	...	...	...	■
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■

■	zeer gevoelig
■	gevoelig
■	niet gevoelig
☒	n.v.t.
...	onbekend

Figuur 4. Versturende effecten effectenindicator

Uit de effectenindicator blijkt dat de volgende versturende effecten op het beschermde gebied kunnen optreden: oppervlakteverlies (1), versnippering (2), verontreiniging (7), verdroging (8), verstoring door geluid (13), verstoring door licht (14), verstoring door trilling (15), optische verstoring (16) en verstoring door mechanische effecten (17). De effecten worden hieronder verder uitgewerkt.

In de effectenindicator wordt stikstofdepositie niet genoemd als een mogelijk effect op de beschermde habitattypen. De realisatie van in totaal 250 woningen zal als resultaat hebben dat de verkeersintensiteit toeneemt; het plan heeft een verkeersaantrekkende werking. Op basis van expert judgement is daarom ook de activiteit 'wegen' in de effectenindicator toegevoegd. De volgende mogelijke effecten zijn toegevoegd; verzuring door N-depositie uit de lucht (3), vermisting door N-depositie uit de lucht (4) en verandering in populatiedynamiek (18).

Hieronder wordt per potentiële effecten onderzocht of op voorhand een effect op de beschermde gebieden wordt verwacht.

Oppervlakteverlies (1)

Kenmerk: Afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen.

Interactie andere factoren: Verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van het leefgebied (zie hieronder). Een kleiner gebied heeft bovendien meer te leiden van randinvloeden: vaak is de kwaliteit van het leefmilieu aan de rand minder goed dan in het centrum van het gebied. Op deze manier leidt verlies oppervlakte mogelijk ook tot een grotere gevoeligheid voor bijvoorbeeld verdroging, verzuring of vermesting.

Werking: Door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken. Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden. Bij een populatie die uit te weinig individuen bestaat, neemt ook de kans op inteelt toe en dus de genetische variatie af. Hierdoor wordt een populatie kwetsbaar voor veranderingen ten gevolge van bijvoorbeeld predatie, extreme seizoensinvloeden of ziekten. Ook habitattypen kennen een ondergrens voor een duurzame oppervlakte.

Effect: Oppervlakteverlies is niet aan de orde aangezien het plangebied buiten beschermd gebied ligt.

Versnippering (2)

Kenmerk: Van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van het leefgebied van soorten.

Interactie andere factoren: Treedt op ten gevolge van verlies leefgebied of verandering in abiotische condities van het leefgebied. Kan leiden tot verandering in populatiedynamiek.

Gevolg: Als het leefgebied niet meer voldoende groot is voor een populatie, of individuen van één populatie kunnen de verschillende leefgebieden niet meer bereiken, neemt de duurzaamheid van de populatie af. Een gevolg kan zijn een verandering op in de soortensamenstelling en het ecosysteem. Soorten zijn in verschillende mate gevoelig voor de versnippering van hun leefgebied. Het meest gevoelig zijn soorten met een gering verspreidingsvermogen, soorten die zich over de grond bewegen en soorten met een grote oppervlaktebehoefte. Versnippering door barrières zoals wegen en spoorlijnen leidt mogelijk ook tot verkleining van het leefgebied en kan zo effect hebben op de populatiesamenstelling. Bij versnippering moet men altijd goed rekening houden met het schaalniveau van het populatienetwerk.

Effect: Ten behoeve van de ontwikkeling van het plangebied zullen geen wegen e.d. gerealiseerd in of nabij de beschermde gebieden waardoor versnippering optreedt. Ook treedt er geen oppervlakteverlies op. Negatieve effecten zijn dan ook op voorhand uitgesloten.

3 Verzuring door stikstof uit de lucht

Kenmerk: Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van stikstof (stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃)). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het abiotische milieu.

Interactie andere factoren: De effecten van verzurende stoffen zijn niet altijd te scheiden van die van vermestende stoffen, omdat de verzurende stoffen (NH_x, NO_x) ook vermestend werken (aanvoer van stikstof).

Gevolg: Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van de kwaliteit van het habitatype en daarmee mogelijk het

verdwijnen van typische (dier)soorten, zoals bijvoorbeeld amfibieën en reptielen die voor hun voortplanting afhankelijk zijn van waterlichamen.

Effect: Het plan voorziet in de realisatie van een 170 woningen, een toename van verzurende stoffen door de woningen is niet uit te sluiten. Mede door een toename in het aantal verkeersbewegingen en de uitstoot tijdens de aanlegfase zijn negatieve effecten door verzuring niet op voorhand uit te sluiten. Gelet op de afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en de voorgenomen ontwikkeling is er mogelijk sprake zijn van significante effecten als gevolg van stikstofdepositie.

4 Vermesting door stikstof uit de lucht

Kenmerk: Vermesting is in dit geval de 'verrijking' van ecosystemen door stikstofdepositie. Het gaat daarbij om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden)

Interactie andere factoren: Stoffen die leiden tot vermisting kunnen ook leiden tot verzuring.

Gevolg: De groei in veel natuurlijke landecosystemen op zand- of veengronden zoals bossen, vennen en heidevelden worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstof depositie is dat deze extra stikstof in deze systemen extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Als de stikstofdepositie boven een bepaald kritisch niveau komt, neemt een beperkt stikstofminnende plantensoorten sterk toe ten koste van andere plantensoorten. Dit heeft ook effect op de fauna doordat hierdoor verandering in de kwaliteit van het leefgebied kan optreden, waardoor een gebied ongeschikt kan worden als bijvoorbeeld broed- of foerageergebied.

Effect: Het plan voorziet in de realisatie van 170 woningen, een toename van verzurende stoffen door de woningen is niet uit te sluiten. Door een toename van het aantal verkeersbewegingen zijn negatieve effecten door verzuring niet op voorhand uit te sluiten. Gelet op de afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en de voorgenomen ontwikkeling is er mogelijk sprake van significante effecten als gevolg van stikstofdepositie.

Verontreiniging (7)

Kenmerk: Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.

Interactie andere factoren: Geen directe interactie met andere factoren. Wel kan verontreiniging als gevolg van andere factoren optreden.

Gevolg: Vrijwel alle soorten en habitattypen kunnen beïnvloed worden door verontreiniging. De ecologische effecten uiten zich in het verdwijnen van soorten en/of het beïnvloeden van gevoelige ecologische processen. Deze beïnvloeding kan direct plaatsvinden maar ook indirect via een opeenvolging van ecologische interacties. Bovendien kan verontreiniging zich pas vele jaren/decennia later manifesteren. De gevolgen van verontreiniging zijn divers en complex. In het algemeen kan gesteld worden dat aquatische habitattypen en soorten gevoeliger zijn dan terrestrische systemen. Ook geldt dat soorten in de top van de voedselpiramide, als gevolg van accumulatie, van verontreinigingen gevoeliger zijn. Echter, afhankelijk van de concentratie en duur van de verontreiniging zijn alle habitattypen en soorten gevoelig en kan verontreiniging leiden tot verandering van de soortensamenstelling.

Effect: Het plangebied zal worden ontwikkeld tot een gebied met woningen. Zowel bij de ontwikkeling als de in gebruik name van de woningen worden geen verontreinigende stoffen gebruikt waardoor negatieve effecten op voorhand zijn uitgesloten.

Verdroging (8)

Kenmerk: Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is dan lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand.

Interactie andere factoren: Verdroging kan in kustgebieden tevens leiden tot verzilting. Door verdroging neemt ook de doorluchting van de bodem toe waardoor meer organisch materiaal wordt afgebroken. Op deze wijze leidt verdroging tevens tot vermesting. Er zijn ook gebieden waar verdroging kan optreden zonder dat de grondwaterstand in de ondiepe bodem daalt. Het gaat daarbij om gebieden waar van oudsher grondwater omhoogkomt. Dit water heet kwelwater. Kwelwater is water dat elders in de bodem is geïnfiltreerd en dat naar het laagste punt in het landschap stroomt. Kwelwater heeft dikwijls een bijzondere samenstelling: het is rijk aan ijzer en calcium, arm aan voedingsstoffen en niet zuur, maar gebufferd. Schade aan de natuur die veroorzaakt wordt door een afname of het verdwijnen van kwelwater en het vervangen van dit type water met gebiedsvreemd water, noemen we ook verdroging.

Gevolg: De verandering in grondwaterstand en soms ook kwaliteit van het grondwater leidt tot een verandering in de soortensamenstelling en hiermee het habitatype.

Effect: Het is niet noodzakelijk dat de grondwaterstand wordt verlaagd aangezien de ontwikkeling in reeds bestaand bebouwd gebied zal worden gerealiseerd. Ook is het niet aannemelijk dat door de ontwikkeling van het plan eventuele kwel zal af- of toenemen. De gangbare wijze van woningbouw met ophoging van de bouwpercelen zal geen effect hebben op grondwaterstanden of stromen in de ondergrond. Negatieve effecten zijn dan ook op voorhand uitgesloten.

Verstoring door geluid (13)

Kenmerk: Verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer danwel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij aanlegwerkzaamheden. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie.

Interactie andere factoren: Treedt vaak samen met visuele verstoring op door de aanwezigheid van mensen, voertuigen of machines

Gevolg: Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid sec is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid is afhankelijk van het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductiesucces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid. Voor zeezoogdieren en vogels is in bepaalde gevallen deze dosis-effect relatie gekwantificeerd.

Effect: Het plan voorziet in woningbouw. Door de ontwikkeling is tijdens de aanlegfase sprake van een tijdelijke toename van geluid op beschermd gebied. Geluid kan tot op 1500 meter van de geluidbron een verstoring effect hebben op diersoorten (Reijnen et al., 1996). Echter bevinden zich in het Natura2000-gebied zich geen soorten die gevoelig zijn voor geluid. De maximale effectafstand van de nieuwe situatie zal echter minder zijn dan 200 meter (Bruinsma, 2009) en zal daarom geen negatief effect hebben op soorten binnen het Natura 2000-gebied. Negatieve effecten tijdens de aanlegwerkzaamheden zijn uit te sluiten.

Verstoring door licht (14)

Kenmerk: Verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.

Interactie andere factoren: Geen.

Gevolg: Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachtactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken worden of verdreven door de lichtbron. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden. Dit kan leiden tot effecten op de conditie of reproductiesucces van soorten en ook verstoring van predator-prooibalans.

Effect: Zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase kunnen de voorgenomen plannen verstoring door licht als effect hebben. Er zijn lichtgevoelige soorten bekend binnen de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, namelijk de meervleermuis. Echter zal de verlichting in de omgeving niet verder reiken van ca 200 meter. Dit zal op gaan in de al aanwezige achtergrondverlichting. Effecten zijn op voorhand uit te sluiten.

Verstoring door trilling (15)

Kenmerk: Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc.

Interactie andere factoren: Kan vooral samen optreden met verstoring door geluid.

Gevolg: Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend. Naar het effect op zeezoogdieren is wel onderzoek verricht.

Effect: Aannemelijk is dat voor de realisatie van het plan bouwkundige maatregelen genomen moeten worden zoals bijvoorbeeld heien. De trillingen die veroorzaakt worden door het heien kunnen de afstand afleggen naar het N2000 gebied. Echter zijn deze trillingen tijdelijk. Soorten die gevoelig zijn voor trilling, zoals de bittervoorn en de modderkruiper kunnen tijdens deze periode dieper het Natura2000-gebied in trekken zodat zij geen last zullen ervaren van de trillingen. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten.

Optische verstoring (16)

Kenmerk: Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel bewegende objecten die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Interactie andere factoren: Treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).

Gevolg: Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.

Effect: Het plangebied ligt op een afstand van 250 meter van het Natura 2000-gebied. De werkzaamheden, verkeer en gebruik woningen zullen geen effect hebben over een dergelijke afstand. Negatieve effecten op de beschermde gebieden door optische verstoring zijn op voorhand uit te sluiten.

Verstoring door mechanische effecten (17)

Kenmerk: Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.

Interactie andere factoren: Verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.

Gevolg: Deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitatype en/of verstoring of het doden van fauna-individuen. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van het habitatype in relatie tot de aard van het effect. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golfslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte.

Effect: Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten gelet op de afstand van de beschermde gebieden in relatie met de voorgenomen ontwikkeling.

18 Verandering in populatiedynamiek

Kenmerk: De storende factor verandering in populatiedynamiek treedt op indien er een direct effect is van een activiteit op de populatie-opbouw en/of populatiegrootte. Er wordt hier vooral bedoeld of de situatie wanneer er sprake van sterfte van individuen door wegverkeer, windmolens, of door jacht of visserij.

Interactie andere factoren: Veel storende factoren leiden op hun beurt – dus indirect - tot een verandering in populatiedynamiek. Deze storende factor zit namelijk aan het einde van de effectketen.

Gevolg: Bewuste, menselijke ingrepen op populatieniveau kunnen leiden tot directe problemen en problemen in de toekomst. Een verandering in populatieomvang is een direct effect. Een verandering in populatie-opbouw (verandering van de verhouding sterfte-reproductie) leidt in de toekomst tot effecten. Zowel minder organismen (een kleinere populatie) en zeker een verandering in samenstelling van de populatie (bijv. meer oude dieren) kunnen leiden tot een verandering in de geboorte/sterfte ratio. En daarmee kan er iets veranderen in de populatiedynamiek (ontwikkelingen in de tijd). Dit kan uiteindelijk leiden tot het (tijdelijk) verdwijnen van soorten, waardoor het evenwicht van het ecosysteem verschuift. De gevoeligheid is sterk afhankelijk van diverse populatiekenmerken zoals de generatietijd van een soort en de huidige grootte van populaties. Vooralsnog zijn alle soorten als 'gevoelig' gescoord.

Effect: Door de ontwikkeling van het plan neemt het aantal bewoners in de directe omgeving van de beschermde gebieden toe. Het wegverkeer in de omgeving zal toenemen en daarbij mogelijk de sterfte van individuen. Echter zullen de beschermde natuurwaarden in Polder Westzaan op afstand houden van de huidige aanwezige wegen. Deze hebben al een verstoringsafstand, welke niet groter zal worden. Negatieve effecten door veranderingen in populatiedynamiek zijn op voorhand uit te sluiten.

2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten

Uit de analyse van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden door het voorgenomen plan blijkt dat effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring – gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden – op voorhand zijn uit te sluiten. Voor de gebruiksfase is een berekening met de AERIUS Calculator 2020. Hieruit blijkt dat er in de gebruiksfase van de planontwikkeling Overhoeken in Assendelft geen toename van de stikstofdepositie >0,00 mol/ha/jaar in de omliggende Natura 2000-gebieden, op basis van de gehanteerde uitgangspunten is. Effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase zijn daarmee op voorhand uit te sluiten.

De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouwwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht. Voor de voorgenomen planontwikkeling is geen Wnb-vergunning benodigd voor het onderdeel stikstofdepositie.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde beschermd gedurende het broedseizoen.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Deze soorten worden genoemd in een beleidsdocument dat onder de Flora- en faunawet is opgesteld¹. Ook onder Wet natuurbescherming is deze lijst van kracht, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen. Voor provincie Noord-Holland geldt de reguliere landelijke lijst. Soorten waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn de volgende: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw. Van een aantal andere soorten zijn de nesten enkel beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Met artikel 3.10 van deze wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of verband houden met onder meer het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, drinkwaterleidingen en infiltratiekanalen ten behoeve van drinkwaterproductie, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer. Met artikel 4.9 van de omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland wordt een dergelijke vrijstelling gegeven (Omgevingsverordening NH2020 (2020)). De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet, worden genoemd in tabel 1.

Tabel 1. *Vrijgestelde soorten in Noord-Holland (Provincie Noord-Holland 2020)*

Zoogdieren	Vos
Aardmuis	Woelrat
Bosmuis	
Dwergmuis	<i>Amfibieën</i>
Dwergspitsmuis	Bruine kikker
Egel	Gewone pad
Gewone bosspitsmuis	Kleine watersalamander
Haas	Meerkikker
Huisspitsmuis	
Ondergrondse woelmuis	
Ree	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in

¹ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046)* te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.

afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna.

Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF): periode 2016-2021;
- NDFF Verspreidingsatlas (<https://www.verspreidingsatlas.nl>).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 4 mei 2021 door een deskundig ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-

beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het projectgebied is gelegen in Assendelft en omvat twee locaties; locatie A en locatie B. Locatie A, de Westelijke hoek, is een oud agrarisch perceel aan een watergang, waar met de ontwikkeling van Seandelf grond is onttrokken en toegepast voor tijdelijke functies (noodschoollokalen). Sinds 2015 is de watergang aan de zuidkant verbreed en heeft het terrein braak gelegen. Op een klein deel van het terrein zijn wat bouwmaterialen opgeslagen (zand en klinkers). Dit gebied bestaat voornamelijk uit ruigte, met voornamelijk bramenstruiken en grassen en doet dienst als hondenuitlaatgebied. Locatie B, de Oostelijke hoek, is een agrarisch perceel, met aan de zuidkant aangrenzende volkstuintjes. Het gebied bestaat uit moeras en vochtige ruigte met niet tot weinig gemaaide moerasvegetatie en verruigde moerasvegetatie. Aan de oostkant van locatie B zijn enkele bomen aanwezig langs de watergang (Figuur 1. Impressie plangebiedFiguur 1).

Figuur 1. Impressie plangebied met locatie A (boven) en locatie B (onder).

3.4 Vogels

Uit de gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat in en/of in de omgeving van het plangebied vogelsoorten zijn waargenomen met jaarrond beschermde nesten. We treffen in de omgeving waarnemingen aan van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw. Door de afwezigheid van bebouwing of oudere hoge bomen, kan de aanwezigheid van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten.

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd. Daarnaast zijn nesten van inheemse vogelsoorten gedurende de broedperiode beschermd. Het projectgebied is wegens de aanwezigheid van bomen, bramenstruiken en rietkragen aan de rand van het projectgebied geschikt voor algemene broedvogels zoals de merel, rietzanger, kleine karekiet, houtduif, winterkoning, koolmees en pimpelmees. Het plangebied zelf vormt geschikt habitat voor broedende vogels zoals de grutto, kievit, scholeksters en andere akker- en weidevogels. Tijdens het veldbezoek zijn kleine karekieten waargenomen. Deze vertoonden nest-indicerend gedrag. Het is daarom zeer waarschijnlijk dat nesten van deze vogels binnen het projectgebied aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn de resten van een houtduif waargenomen, deze is hoogstwaarschijnlijk gevangen door een sperwer (Figuur 2).

Figuur 2. Aangetroffen resten houtduif en aanwezige rietkraag binnen het plangebied.

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden binnen de verstoringsafstand van broedende vogels. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Indien het niet te vermijden is om in het broedseizoen te werken dient eerst onderzocht te worden of er in de nabijheid nesten of broedende vogels aanwezig zijn die verstoord kunnen worden. Indien dit het geval is, wordt gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de vogels uitgevlogen zijn.

3.5 Planten

In de omgeving en binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF 2016-2021). De planten die zijn waargenomen binnen het plangebied zijn voornamelijk soorten die duiden op een stikstofrijke bodem zoals bramenstruiken, pitrus, grote brandnetel en paarse dovenetel. Beschermde plantensoorten eisen een zeer specifiek habitat. Deze soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals duinen, heiden en venen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijk habitat. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten binnen het plangebied wordt daarom uitgesloten. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde planten is niet noodzakelijk. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

3.6 Vleermuizen

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat er meerdere vleermuissoorten binnen en in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Het betreft hier de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, meervleermuis, watervleermuis en de gewone grootoorvleermuis. Onder de Wet natuurbescherming zijn alle vleermuissoorten strikt beschermd conform bijlage IV van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb). Daarnaast zijn bij vleermuizen ook de rust- en voortplantingsplaatsen en voor de functionaliteit daarvan essentiële onderdelen, zoals foerageergebied en vliegroutes, beschermd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn onder te verdelen in boombewoners en gebouwbewoners. Soorten zoals de ruige dwergvleermuis, de rosse vleermuis en de watervleermuis maken gebruik van holtes en spleten in bomen als verblijfplaats en worden soms achter loshangend schors aangetroffen. Andere soorten zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger worden uitsluitend in gebouwen aangetroffen. Hier bevinden de verblijfplaatsen zich voornamelijk op zolders, onder dakpannen, in spouwmuren en achter houten betimmering. Binnen het plangebied is geen bebouwing en zijn geen geschikte bomen aanwezig welke potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Foerageergebieden

Vleermuizen jagen in zeer uiteenlopende biotopen; hoog boven in de lucht, boven open water, langs heggen en lanen, maar ook in dichte vegetatie. Voorbeelden van foerageergebieden zijn bossen, parken, tuinen, plassen, sloten en halfopen of open grasland. Vleermuizen jagen bij voorkeur op beschutte plekken waar insecten makkelijk te vangen zijn. De plaats waar vleermuizen jagen is soort specifiek. Zo jaagt de gewone dwergvleermuis voornamelijk tussen boomkruinen, kleine open plekken en rondom lantaarnpalen en jaagt de laatvlieger liever in open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen (BIJ12, 2017). Het plangebied vormt potentieel geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Echter zijn er in de directe omgeving betere (grotere) gebieden aanwezig in de vorm van beschut halfopen grasland. Er is daarom geen sprake van essentieel foerageergebied. Aanvullend onderzoek naar foerageergebieden is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Vliegroutes

De foerageergebieden van vleermuizen kunnen op kilometers afstand van de verblijfplaats liggen. Vleermuizen maken gebruik van vaste vliegroutes tussen de verblijfplaats en het foerageergebied. Als een vleermuis op zo'n vliegroute plekken tegenkomt waar veel

insecten zijn, zal hij deze route tevens gebruiken om te jagen. De meeste vliegroutes liggen langs lijnvormige landschapselementen zoals lanen, heggen, bomenrijen en watergangen. De watergang welke de Noorderveenweg kruist aan de oostzijde van het plangebied is een lijnvormig element welke dienst zou kunnen doen als vliegroute. De lijnvormige structuur van deze watergang zal door de werkzaamheden niet veranderen. Wel kunnen werkzaamheden langs deze watergang, waarbij gebruik wordt gemaakt van verlichting, vleermuizen storen (overtreding op artikel 3.5, lid 2). Ook een blijvende toename aan verlichting – door de realisatie van de woningen – langs de vliegroutes kan een negatief effect hebben. Aanvullend onderzoek naar vliegroutes is nodig. Mogelijk is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Daarnaast wordt met betrekking tot de werkzaamheden binnen het gehele plangebied, aangeraden om het gebruik van verlichting zoveel mogelijk te beperken of om maatregelen te nemen om verstoring door verlichting zoveel mogelijk te voorkomen tijdens de actieve periode van vleermuizen. Deze periode valt tussen april en oktober van zonsondergang tot zonsopgang. Om ook lichthinder tijdens de gebruiksfase te voorkomen wordt het toepassen van vleermuisvriendelijke verlichting (zoals bijvoorbeeld het toepassen van amberkleurige, UV-vrije ledverlichting) aan de nieuwe bebouwing aangeraden waarbij de human-bat response ratio groter is dan 40. Bij deze ratio kunnen mensen voldoende waarnemen maar worden vleermuizen niet beïnvloed. Indien tijdens de aanlegfase en gebruiksfase aan deze maatregelen wordt voldoen is aanvullend onderzoek naar vliegroutes of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet nodig.

3.7 Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF (2016 - 2021) blijkt dat de bunzing, hermelijnen wezel in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Het plangebied vormt tevens geschikt leefgebied voor vrijgestelde soorten zoals de egel, haas, konijn, veldmuis, dwergmuis en bosmuis. Het plangebied vormt geschikt habitat voor de wezel en hermelijn, omdat er voldoende schuilmogelijkheden zijn tussen het riet en de struiken aan de rand van het plangebied. Het plangebied is minder geschikt voor de bunzing omdat deze afhankelijk is van gebouwd gebied.

Hermelijn

De hermelijn heeft zijn hol meestal in een oud mollennest of konijnenhol waarbij hij regelmatig gebruikt maakt van holen van andere dieren. Om toegang tot een hol te krijgen is een ingang van vijf centimeter nodig. De hermelijn verplaatst zich langs lijnvormige elementen die dekking geven zoals heggen, muurtjes of oeverlijnen. Hermelijnen komen vooral voor in kleinschalige, rommelige, landschappen (Zoogdiervereniging, 2021). In verband met de aanwezigheid van geschikt habitat (kleinschalig landschap en voldoende beschutting) is de aanwezigheid van de hermelijn niet uit te sluiten.

Wezel

De wezel komt voornamelijk voor in open, droge natuur- en cultuurlandschappen, maar is ook te vinden in bijvoorbeeld bossen en duinen. Het voornaamste prooidier van de wezel is de woelmuis, als deze niet aanwezig is, ontbreekt de wezel ook. De wezel komt voor in een gebied waar voldoende dekkingmogelijkheden zijn zoals bosschages, houtstapels en heggen. Nesten van wezels zijn vaak te vinden in oude holen van muizen, ratten of konijnen (Zoogdiervereniging, 2021). In verband met de aanwezigheid van geschikt habitat (kleinschalig landschap en voldoende beschutting) is de aanwezigheid van de wezel niet uit te sluiten.

Conclusies

De aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten (hermelijn en wezel) binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat. Uit het veldbezoek blijkt dat er voor beschermde (en onbeschermde) zoogdieren geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn. Er zijn dichte struiken, rietkragen en andere wegkruipplekken. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde zoogdieren is noodzakelijk. Ook een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming mogelijk nodig.

Wel blijft voor alle soorten, beschermde en niet beschermde, de zorgplicht van kracht. Zorgvuldig handelen kan het opzettelijk verontrusten en doden van zoogdiersoorten voorkomen of beperken. Het gehele plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende soorten (egel, haas, konijn, veldmuis, dwergmuis en bosmuis). Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het plangebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag - de omgevingsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten).

3.8 Amfibieën en reptielen

Volgens gegevens van de NDFF komen binnen en in de directe omgeving van het projectgebied de volgende amfibie- en reptielsoorten voor: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad. De bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn vrijgesteld binnen de provincie Noord-Holland.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een echte pioniersoort en komt bij gebrek aan natuurlijke dynamiek vooral voor op terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen aangebrachte dynamiek. Bouwterreinen, zand- en kleiafgravingen, bouwterreinen en (rivier)duinen vormen een geschikt landbiotoop. Daarnaast komt de soort voor in agrarisch gebied en in pas geschoonde sloten en andere wateren in grasland- en akkergebieden. De rugstreeppad kan afstanden tot wel circa 5 kilometer afleggen op zoek naar geschikt leefgebied en kan zodoende snel nieuwe gebieden ontdekken en koloniseren. De soort overwintert in vergraaftbare bodems. De overwinteringslocaties bevinden zich in muizenholletjes en onder stronken en puin. Tussen half april en mei trekt de soort naar voortplantingswater, waaraan deze weinig eisen stelt. Het voortplantingswater kenmerken zich over het algemeen als (tijdelijk aanwezige) ondiepere, meestal vegetatie loze, wateren. Regenplassen, ondergelopen graslanden, en volgelopen sporen van zware voertuigen vormen ideaal voortplantingswater (BIJ12, Kennisdocument rugstreeppad).

Tijdens het veldbezoek er in het projectgebied geen geschikt voortplantingswater en/of geschikt overwinteringshabitat aanwezig te zijn. Aanvullend onderzoek om de aan- of afwezigheid van de rugstreeppad binnen het plangebied vast te stellen is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Echter kan tijdens de werkzaamheden het plangebied wel geschikt leefgebied gaan vormen voor de rugstreeppad en kan het gebeuren dat de rugstreeppadden richting het gebied trekken. Om te voorkomen dat deze het gebied kunnen betreden wordt aangeraden om paddenschermen rondom het gebied te plaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden.

Zorgplicht

Ten slotte geldt de zorgplicht voor alle (ook de onbeschermde) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in

redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Indien de sloten zullen worden gedempt, wordt in het kader van de zorgplicht aangeraden om werkzaamheden vanaf één kant rustig op de starten zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen.

De provincie Noord-Holland heeft voor een aantal algemeen voorkomende amfibiesoorten een vrijstelling verleend, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de volgende amfibiesoorten: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen vrijgestelde soorten die binnen het projectgebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag - de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, (https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten).

3.9 Vissen

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat er geen beschermde soorten in en/of in de omgeving van het projectgebied voorkomen. De sloten rondom het projectgebied vormt door de afwezigheid van o.a. een kiezelrijke bodem met stromend, zuurstofrijk of plantenrijk water, geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Zorgplicht

Tot slot geldt de zorgplicht voor alle (ook de onbeschermden) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Indien de aanwezige sloot zal worden uitgebreid, is het vanaf één kant rustig opstarten van de werkzaamheden zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen, een manier om aan de zorgplicht te voldoen.

3.10 Ongewervelden

Volgens gegevens van de NDFF komen de in en in de omgeving van het projectgebied geen beschermde ongewervelden voor. Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitattypen die voorkomen in bijvoorbeeld duinen, heiden of venen. In het projectgebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het projectgebied. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

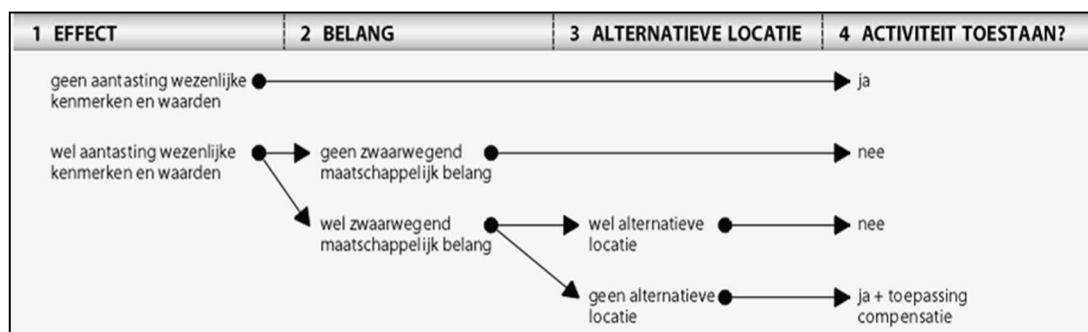
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).
 - Gebieden buiten het NNN (zoals habitat voor weidevogels en ganzenfoerageergebied)
- Gemeentelijk beleid.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in Artikel 6.43 van de Omgevingsverordening NH2020 (2020).

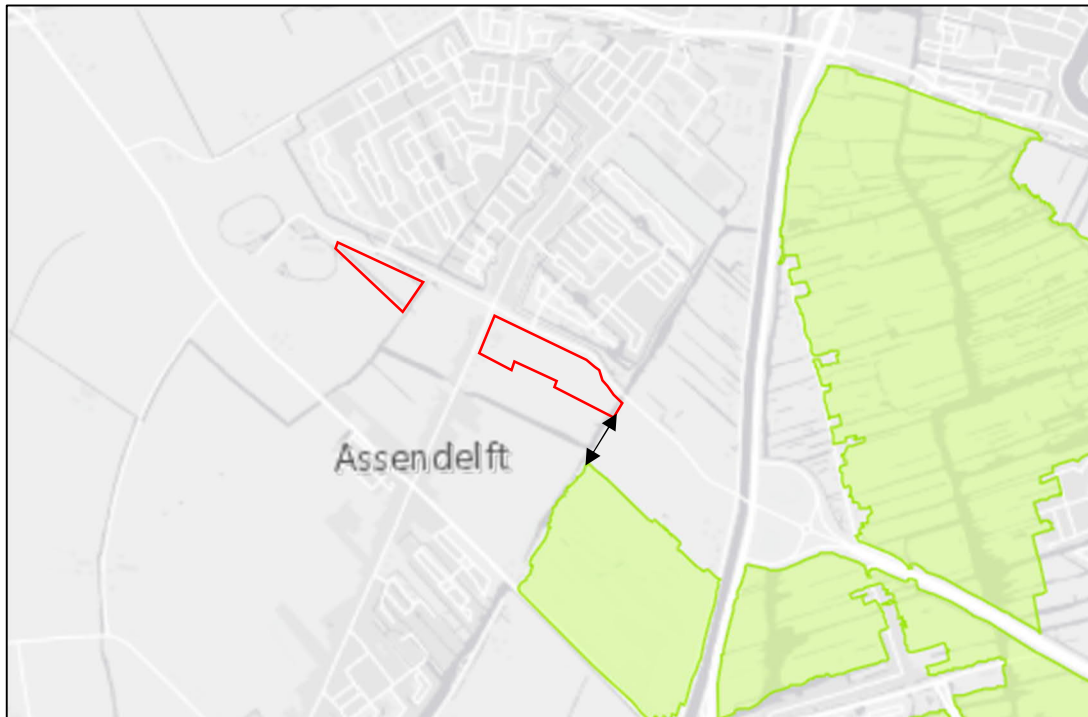
De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Noord-Holland is de externe werking van het NNN niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van NNN-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Noord-Holland. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde NNN-gebied gelegen is op 250 meter ten noorden van het plangebied (figuur 4).

Figuur 3. Ligging plangebied t.o.v. NNN-gebieden (aangegeven in groen).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen in een NNN-gebied. Effecten op NNN-gebieden zijn, gelet op de ligging buiten een NNN-gebied en geen noodzakelijke toetsing aan externe werking, voor het voorgenomen plan uitgesloten. Het uitvoeren van een nee, tenzij-toets is niet noodzakelijk.

4.3 Gebieden buiten het NNN

4.3.1 Ganzenfoerageergebied

Toetsingskader

Ganzenfoerageergebieden worden via de provinciale ruimtelijke verordening beschermd. Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg zullen brengen op het ganzenfoerageergebieden zijn niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbare alternatief aanwezig of en een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van het ganzenfoerageergebied is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Noord-Holland. Het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied bevindt zich op een afstand van 17 km ten noordwesten van het plangebied. De geplande werkzaamheden zullen vanwege deze afstand geen effecten hebben op dit beschermde gebied.

Figuur 4. Ligging plangebied t.o.v. dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied (in groen).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen in een ganzenfoerageergebied. Effecten op ganzenfoerageergebieden kunnen, gelet op de ligging buiten een het ganzenfoerageergebied en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen plan worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

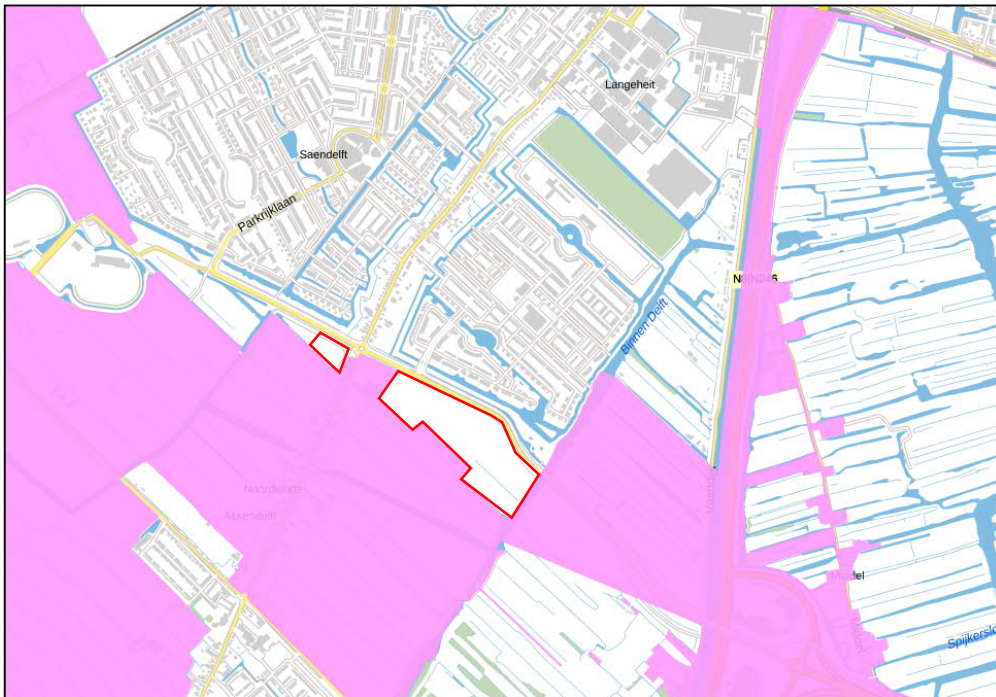
4.3.2 Bijzonder Provinciaal Landschap (habitat voor weidevogels)

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van gebieden buiten het NNN (Bijzonder provinciaal landschap) is geregeld via het bestemmingsplan. Habitat voor weidevogels voor de provincie Noord-Holland is vastgelegd in Artikel 6.46 van de Omgevingsverordening NH2020 (Provincie Noord-Holland, 2020). Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg zullen brengen op het habitat voor weidevogels zijn niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en/of een groot openbaar belang wordt ingediend.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van het habitat voor weidevogels is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van de provincie Noord-Holland. Het dichtstbijzijnde Bijzonder Provinciaal Landschap 'Assendelft en omgeving' is direct aan het plangebied gelegen. Bij dit gebied is 'habitat voor weidevogels' niet vastgesteld als een van de kernkwaliteit. De geplande werkzaamheden zullen daarom geen effecten hebben op weidevogels. Een van de kernkwaliteiten die wel voor dit gebied is aangewezen is 'openheid en ruimtebeleving'.

Figuur 5. Ligging plangebied t.o.v. dichtstbijzijnde BPL (in roze).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen binnen Bijzonder Provinciaal Landschap 'Assendelft en omgeving' maar ligt er vlak tegenaan. Dit gebied is niet behorend tot een habitat voor weidevogels. Effecten op een habitat voor weidevogels kunnen, gelet op de ligging buiten een habitat voor weidevogels en uitsluiting door externe werking, voor het voorgenomen plan worden uitgesloten. Wel behoort 'openheid en ruimtebeleving' tot de kernkwaliteiten van het BLP. De provincie Noord-Holland omschrijft de openheid van het BPL als zeer kwetsbaar omdat in het vlakke land bijna elke ruimtelijke ingreep zichtbaar is. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn daarom per definitie een aantasting van deze kernkwaliteit. Het uitvoeren van een Nee, tenzij-toets is noodzakelijk, waarbij gekeken wordt hoe de ontwikkelingen de openheid van het landschap zullen beïnvloeden. Effecten op deze kernwaarde kunnen voor het voorgenomen plan niet worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is noodzakelijk.

4.4 Gemeentelijk beleid

Toetsingskader

De Gemeente Zaanstad heeft als ambitie het bevorderen de biodiversiteit en houdt hier in de openbare ruimte rekening mee. Naar aanleiding van een motie van Groen Links binnen de gemeente Zaanstad, waarin het "Monitoren van Biodiversiteit" als speerpunt staat vermeld, heeft Wageningen Environment Research (WENR) voor de gemeente Zaanstad onderzocht hoe de biodiversiteit binnen de gemeentegrenzen kan worden gemeten en gevolgd. Deze bevindingen zijn eerder verschenen in het rapport 'Meetnet Biodiversiteit Zaanstad' (Ottburg et al. 2018). De ambities en doelen van de gemeente staan uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Groen- en Waterplan Zaanstad (2019). De Gemeente Zaanstad adviseert natuur-inclusieve maatregelen te nemen zodat er wordt bijgedragen aan de lokale biodiversiteit en natuurwaarden. Voorbeelden hiervan zijn groene gevels en daken, verduistering van lichtbronnen voor nachtdieren en ingemetselde nestkasten voor vleermuizen en vogels. Op deze manier staan de ontwikkeling het beleid voor meer

biodiversiteit niet in de weg staat en biedt het project juist kansen voor meer stedelijke biodiversiteit

Kansen voor Biodiversiteit

Wereldwijd staat de biodiversiteit sterk onder druk. Om de afname van biodiversiteit niet alleen te stoppen maar tevens te verhogen, zal Sweco zich extra inspannen om de biodiversiteit te bevorderen. U mag van ons dan ook een proactieve houding op het gebied van biodiversiteit verwachten. Als wij kansen zien voor biodiversiteit, zullen wij u als opdrachtgever, daar op wijzen en adviseren hoe deze kansen benut kunnen worden.

Een hoge biodiversiteit zorgt voor meer leven in de wijk, dit gaat vaak samen met de juiste toepassing van meer groen. Dit heeft voor mensen en dieren meerdere voordelen. Zo heeft wetenschappelijk onderzoek aangetoond dat mensen zich veiliger op straat voelen in een groene omgeving. Ook komen uitingen van agressie minder vaak voor in groenere buurten en is groen goed voor de gezondheid. Er is aangetoond dat mensen 'mentaal herstellen' in een groene omgeving. Groen biedt daarnaast een mogelijkheid even te ontspannen aan stress of de drukte van de stad. Groene gebouwen hebben een positieve invloed op de beleving van de stedelijke leefomgeving. Mensen bekommeren zich en/of voelen zich betrokken bij groen in hun directe omgeving. Het bieden van een thuis voor diersoorten kan dit gevoel versterken. Daarnaast heeft het groen ook een educatieve functie, een groene omgeving kan helpen om het concentratievermogen te vergroten en creativiteit te stimuleren.

In hedendaagse ontwerpen van nieuwe gebouwen zijn geen of nauwelijks verblijfsmogelijkheden aanwezig voor diersoorten die afhankelijk zijn van bebouwing, zoals vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Deze soorten hebben hun rust- en voortplantingsplaatsen in spouwmuren, spleten, kieren of onder dakpannen. Voor deze soorten is het inbouwen van faunavoorzieningen in de nieuwbouw heel goed mogelijk. Deze kunnen worden toegepast zonder concessies te doen aan het uiterlijk of de kwaliteit van het gebouw of het comfort van de gebruikers. De faunavoorzieningen zijn namelijk geheel ingekaderd, zodat de dieren nergens anders dan op de toegewezen plekken kunnen komen en er geen overlast zal zijn. Naast maatregelen voor dieren zijn er ook mogelijkheden voor beplanting, zoals een groene gevel of een groen dak.

Een nadere uitwerking van een geschikt ontwerp kan, in samenspraak met een deskundig ecooloog van Sweco Nederland B.V., opgesteld worden.

5 Conclusies

5.1 Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natura 2000-gebied. Wel is het plangebied gelegen op 250 meter afstand van het Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Er is in de gebruiksfase van de planontwikkeling Overhoeken in Assendelft geen toename van de stikstofdepositie $>0,00$ mol/ha/jaar in de omliggende Natura 2000-gebieden, op basis van de gehanteerde uitgangspunten. Effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase zijn daarmee op voorhand uit te sluiten. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouwwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwing gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht. Voor de voorgenomen planontwikkeling is geen Wnb-vergunning benodigd voor het onderdeel stikstofdepositie.

Soortenbescherming

Er zijn mogelijk verschillende beschermde soorten aanwezig in het plangebied. Negatieve effecten op vogels, vleermuizen, zoogdieren en amfibieën als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen. Wel is het plangebied geschikt voor broedende akker- en weidevogels. Er wordt aangeraden om de werkzaamheden plaats te laten vinden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart tot 15 augustus). Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats zullen moeten vinden, dient de projectlocatie en directe omgeving (invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon gecheckt te worden op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden. Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringsafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen binnen het plangebied aanwezig door het ontbreken van bebouwing of geschikte bomen. Ook vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied omdat er in de omgeving van het plangebied voldoende alternatief is. De watergang welke de Noorderveenweg kruist aan de oostzijde van het plangebied is een lijnvormig element welke dienst zou kunnen doen als vliegroute. De watergang zal door de werkzaamheden niet veranderen. Wel kunnen werkzaamheden langs deze watergang, waarbij gebruik wordt gemaakt van verlichting, vleermuizen verstoren (overtreding op artikel 3.5, lid 2). Ook een blijvende toename aan verlichting – door de realisatie van de woningen – langs de vliegroutes kan een negatief effect hebben. Aanvullend onderzoek naar vliegroutes is nodig. Mogelijk is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Overige zoogdieren

De aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten zoals de hermelijn en de wezel binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van geschikt habitat. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde zoogdieren is noodzakelijk. Ook een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming mogelijk nodig.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek bleek het projectgebied niet te beschikken over geschikt voorplantingswater en/of geschikt habitat. Aanvullend onderzoek om de aan- of afwezigheid van de rugstreeppad binnen het plangebied vast te stellen is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Echter kan tijdens de werkzaamheden het plangebied wel geschikt leefgebied gaan vormen voor de rugstreeppad en kan het gebeuren dat de rugstreeppadden richting het gebied trekken. Om te voorkomen dat deze het gebied kunnen betreden wordt aangeraden om paddenschermen rondom het gebied te plaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden.

Voor alle soorten, beschermde en niet beschermde, blijft de zorgplicht van kracht. Zorgvuldig handelen kan het opzettelijk verontrusten en doden van zoogdiersoorten voorkomen of beperken. Het gehele plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende zoals de egel, haas, konijn, veldmuis, dwergmuis en bosmuis, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. Volgens het beleid van de provincie Noord-Holland dienen deze vrijgestelde soorten die binnen het plangebied aanwezig zijn of worden verwacht, voorafgaand aan de werkzaamheden bij het bevoegd gezag - de omgevingsdienst Noord-Holland Noord - digitaal te worden gemeld; zie het meldingsformulier vrijgestelde soorten, https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_vrijgestelde_soorten).

5.2 Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

Gebieden met natuurwaarden buiten het NNN

Ganzenfoerageergebied

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op ganzenfoerageergebieden. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Tevens zijn er geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen.

Bijzonder Provinciaal Landschap (habitat voor weidevogels)

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op habitat voor weidevogels. Nader effectonderzoek is niet nodig. Mogelijk hebben de werkzaamheden wel effect op de kernwaarde 'openheid en ruimtebeleving'.

Gemeentelijk natuurbeleid

De Gemeente Zaanstad adviseert natuur-inclusieve maatregelen te nemen zodat er wordt bijgedragen aan de lokale biodiversiteit en natuurwaarden. Ontwikkelingen zijn niet in strijd met het beleid.

Referenties

- Atlas Leefomgeving (2020) Ingezien van www.atlasleefomgeving.nl, weidevogelleefgebied Noord-Holland, geraadpleegd op 28 april 2021
- BIJ12 (2017) *Kennisdocument Bunzing, versie 1.0*. Juli 2017. Utrecht
- BIJ12 (2017) *Kennisdocument Hermelijn, versie 1.0*. Juli 2017. Utrecht
- BIJ12 (2017) *Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0*. Juli 2017. Utrecht
- BIJ12 (2017) *Kennisdocument Wezel, versie 1.0*. Juli 2017. Utrecht
- Gemeente Zaanstad (2019). Uitvoeringsagenda Groen- en Waterplan Zaanstad 2019 – 2023. 2018/36243 Versie 31 januari 2019
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. *Natura 2000*. Ingezien van www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland op 13 april 2021.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2016-2021.
Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>.
- Ottburg, F., Lammertsma, D., & Wegman, R. (2018). *Meetnet Biodiversiteit Zaanstad*. (Wageningen Environmental Research rapport; No. 2866). Wageningen Environmental Research
- Reijnen, R. & Foppen, R. (1995) The effects of car traffic on breeding bird populations in woodland. IV. Influence of population size on the reduction of density close to a highway. *Journal of Applied Ecology*, 32, 481-491.
- Verspreidingsatlas. Ingezien van www.verspreidingsatlas.nl op 14 april 2021
- Visser, 2021. Notitie Overhoeken Saendelft Zaandam stikstofdepositie. 20210824. Sweco, 2021
- Zoogdiervereniging (2021) Waterspitsmuis, ingezien van Waterspitsmuis | De Zoogdiervereniging op 30 april 2021